

**УКРАЇНЬСЬКА АСОЦІАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ
ПСИХОЛОГІВ ТА ПСИХОЛОГІВ ПРАЦІ (УАОППП)**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 20

ЖОВТЕНЬ 2018

e-mail: uaoppp@online.ua

www.uaoppp.com.ua

ЗМІСТ

1. ВСТУПНЕ СЛОВО

2. НАУКОВІ ПОДІЇ В УКРАЇНІ

- 2.1. XIII Міжнародна науково-практична конференція з організаційної та економічної психології «Організаційна та економічна психологія в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку» (12-13 квітня 2018 року, м. Київ)**

3. III ШКОЛА «ПСИХОЛОГІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ» ДЛЯ ПІДГОТОВКИ АСПРАНТІВ І ДОКТОРАНТІВ

4. НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ СЕМІНАРИ УАОППП «ТЕХНОЛОГІЇ РОБОТИ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ПСИХОЛОГІВ»

- 4.1. Науково-практичний семінар «Практика формування команд в українських компаніях» (8 лютого 2018 р., м. Київ)**
- 4.2. Науково-практичний семінар «Профілактика професійного вигорання в організації» (22 лютого 2018 р., м. Київ)**
- 4.3. Науково-практичний семінар «Психологічні технології підготовки освітнього персоналу до розвитку організаційної культури в умовах соціальної напруженості» (30–31 березня 2018 р., м. Львів)**
- 4.4. Науково-практичний семінар «Психологічні підходи у роботі з персоналом комерційних компаній, HR менеджмент» (22 жовтня 2018 р., м. Київ)**

5. НАУКОВІ ПОДІЇ ЗА КОРДОНОМ

- 5.1. Про участь у симпозиумі «Digitization: The role of Work and Organizational Psychology in developing 21st century competencies and organizations'» (22-23 березня 2018 р., м. Париж)**
- 5.2. Участь членів УАОППП у III-му польському конгресі з організаційної психології (24-25 травня 2018 р., м. Люблін, Польща).**

5.3. Про участь у засіданні координаційного комітету Європейської мережі організаційних психологів та психологів праці (European Network of Organizational and Work Psychologists, ENOP) (28 вересня 2018 р., м. Париж)

6. ФАХОВІ ВИДАННЯ МОН УКРАЇНИ

7. НОВІ ПУБЛІКАЦІЇ ЧЛЕНІВ УАОПП

1. ВСТУПНЕ СЛОВО

Шановні колеги!

Перед Вами – черговий (№ 20) Інформаційний бюлетень Української асоціації організаційних психологів та психологів праці (УАОППП).

Цей номер Інформаційного бюлетеня містить інформацію про діяльність Української асоціації організаційних психологів та психологів праці у *січні-жовтні 2018 року*.

На сторінках бюлетеня Ви знайдете інформацію про наукові події, що відбулись в Україні, а саме про XIII Міжнародну науково-практичну конференцію з організаційної та економічної психології «Організаційна та економічна психологія в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку», яка відбулась 12-13 квітня 2018 року, м. Київ. Подано інформацію про III Школу «Психологія науково-дослідної діяльності» для підготовки аспірантів і докторантів.

Також на сторінках бюлетеня ви можете ознайомитись з інформацією про серію науково-практичних семінарів «Технології роботи організаційних психологів», які відбулися в м. Києві та м. Львові.

Окрім того, бюлетень містить інформацію про участь членів УАОППП в наукових заходах за кордоном: симпозіумі «Digitization: The role of Work and Organizational Psychology in developing 21st century competencies and organizations'» (22-23 березня 2018 р., м. Париж), III-му Польському конгресі з організаційної психології (24-25 травня 2018 року, м. Люблін, Польща), засіданні координаційного комітету Європейської мережі організаційних психологів та психологів праці (European Network of Organizational and Work Psychologists, ENOP) (28 вересня 2018 р., м. Париж)

Бюлетень містить досить корисну в науковому сенсі інформацію щодо фахових видань МОН України, що висвітлюють проблеми організаційної та економічної психології, а також анонс останніх наукових публікацій, які видано членами УАОППП.

З повагою,

Карамушка Людмила, член-кор. НАПН України, д-р психол. н., проф. - **головний редактор**; *Креденцер Оксана*, к. психол. н., доцент - **заступник головного редактора**;

Члени редакційної колегії: *Терещенко Кіра*, к. психол. н.; *Ковальчук Олександр*; *Лагодзинська Валентина*, к.психол. н.; *Івкін Володимир*, к. психол. н., доцент

м. Київ, жовтень 2018

2. НАУКОВІ ПОДІЇ В УКРАЇНІ

2.1. XIII Міжнародна науково-практична конференція з організаційної та економічної психології «Організаційна та економічна психологія в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку» (12–13 квітня 2018 року, м. Київ)

12–13 квітня 2018 року в Київському національному торговельно-економічному університеті (м. Київ) відбулася XIII Міжнародна науково-практична конференція з організаційної та економічної психології «Організаційна та економічна психологія в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку».

Організаторами конференції виступили Міністерство освіти і науки України, Національна академія педагогічних наук України, Інститут психології імені Г.С. Костюка (лабораторія організаційної та соціальної психології), Київський національний торговельно-економічний університет (кафедра психології Київського національного торговельно-економічного університету), Українська Асоціація організаційних психологів та психологів праці (УАОПП) та осередок УАОПП у Київському національному торговельно-економічному університеті.

Головою наукового комітету конференції був *Максименко Сергій Дмитрович*, академік-секретар Відділення психології, вікової фізіології та дефектології НАПН України, доктор психологічних наук, професор, директор Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, дійсний член НАПН України, Президент ВГО

«Товариство психологів України». *Співголовами наукового комітету* конференції були: *Мазаракі Анатолій Антонович*, академік НАПН України,

доктор економічних наук, професор, ректор Київського національного торговельно-економічного університету, *Карамушка Людмила Миколаївна*, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук,

професор, заступник директора з науково-організаційної роботи та міжнародних наукових зв'язків Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України,

завідувачка лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України,

Президент Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці, і

Корольчук Микола Степанович, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Київського національного торговельно-

економічного університету, керівник осередку Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці в Київському національному торговельно-економічному університеті.

У конференції брали участь очно та заочно понад 150 науковців, педагогів, практиків та студентів з різних регіонів України (Києва, Харкова, Кам'янця-Подільського, Львова, Дніпра, Запоріжжя, Сум, Хмельницького, Полтави, Луцька тощо) і Республіки Польща.

Робота конференції включала такі **основні форми**: відкриття; пленарне засідання, тематичні секції, майстер-класи, заключне засідання.

На **відкритті** з вітальним словом виступили *Мазаракі Анатолій Антонович*, академік НАПН України, доктор економічних наук, професор, ректор Київського національного торговельно-економічного університету, *Максименко Сергій Дмитрович*, академік-секретар Відділення психології, вікової фізіології та дефектології НАПН України, доктор психологічних наук, професор, директор Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, дійсний член НАПН України, Президент ВГО «Товариство психологів України», *Карамушка Людмила Миколаївна*, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора з науково-організаційної роботи та міжнародних наукових зв'язків Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, завідувачка лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Президент Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці, і *Корольчук Микола Степанович*, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Київського національного торговельно-економічного університету, керівник осередку Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці в Київському національному торговельно-економічному університеті.

На **пленарному засіданні** було представлено такі доповіді: «Об'єднання підприємців у системі підтримки і розвитку малого підприємництва в Україні» (*В.М. Биковець*, генеральний директор Спілки підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України), «Особливості суб'єктивного благополуччя керівників освітніх організацій залежно від їхніх кар'єрних орієнтацій» (*О.І. Бондарчук*, завідувачка кафедри психології управління ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України), «Технологія поліфункціональної регуляції психічних

станів особистості у профілактиці та подоланні професійного стресу» (*І.В. Волженцева*, доктор психологічних наук, професор, академік УТА, професор кафедри психології, ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»), «Психологічна безпека педагога в сучасній освітній організації» (*Г.О. Горбань*, доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри психології Запорізького національного університету), «Проблема співвідношення управлінської та економічної свідомості» (*О.В. Дробот*, доктор психологічних наук, професор кафедри педагогіки та психології професійної освіти Національного авіаційного університету), «Соціальна напруженість в організації: сутність, види, наслідки, технологія профілактики та подолання» (*Л.М. Карамушка*, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора з науково-організаційної роботи та міжнародних наукових зв'язків, завідувачка лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України), «Продуктивность организационной коммуникации в ситуации неопределенности» (*А.А. Киселева*, кандидат филологических наук, заместитель директора Института прикладной психологии «Гуманитарный центр», *П.К. Власов*, доктор психологических наук, директор Института прикладной психологии «Гуманитарный центр»), «Чинники професійного стресу в менеджерів з продажу» (*М.С. Корольчук*, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Київського національного торговельно-економічного університету, *В.М. Корольчук*, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології Київського національного торговельно-економічного університету), «Психологічні особливості адаптації іноземних студентів до освітнього середовища» (*М.С. Корольчук*, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Київського національного торговельно-економічного університету, *В.М. Корольчук*, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології Київського національного торговельно-економічного університету), «Внутрішньоорганізаційне підприємництво в освітніх організаціях: психологічний аспект» (*О.В. Креденцер*, кандидат психологічних наук, доцент, провідний науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України), «Психологічний захист населення в умовах надзвичайних ситуацій та збройних конфліктів» (*С.М. Миронець*, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Київського національного торговельно-економічного університету), «Податковий послух: оновлена модель «слизького схилу»» (*О.В. Полунін*, доктор психологічних наук, професор кафедри психології Київського національного торговельно-економічного університету), «Формування здорового способу життя серед студентської молоді» (*А.М. Сипливий*, кандидат медичних наук, доцент

кафедри психології Київського національного торговельно-економічного університету), «Дослідження особливостей контрперенесення у взаємодії між працівниками та керівниками в організації» (*І.І. Сняданко*, доктор психологічних наук, доцент кафедри теоретичної та практичної психології Національного університету «Львівська політехніка»), «Эмоционально-стрессовая психотерапия в работе с личностным ростом клиентов» (*Ж. Станишевская*, докторант Опольского университета, Ополе, Польша), «Проблема классификации феномена созависимости как коморбидного явления в Международной классификации болезней» (*М. Станишевский*, докторант Опольского университета, Ополе, Польша), «Психолого-організаційний супровід персоналу організацій: завдання та технології» (*М.Г. Ткалич*, доктор психологічних наук, професор кафедри психології та соціальної роботи Інституту підготовки кадрів Державної служби зайнятості України), «Толерантність освітнього персоналу як детермінанта організаційної культури закладів освіти в умовах соціальної напруженості» (*К.В. Терещенко*, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України), «Повышение надежности психофизиологического отбора операторов Южно-Украинской АЭС» (*Л.М. Шафран*, доктор медицинских наук, Украинский научно-исследовательский институт медицины транспорта, *Ю.В. Чумаева*, кандидат психологических наук, Украинский научно-исследовательский институт медицины транспорта, *А.П. Огуленко*, Украинский научно-исследовательский институт медицины транспорта, *Р.А. Боровицкая*, Южно-Украинская АЭС).

Значну увагу на конференції було приділено роботі **тематичних секцій**. Паралельно працювали такі тематичні секції: тематична секція № 1

«Організаційна психологія», тематична секція № 2 «Економічна психологія» і тематична секція № 3 «Психологічні основи діяльності та підготовки фахівців для психологічного забезпечення діяльності організації». Керівниками тематичної секції № 1 «Організаційна психологія» були *Карамушка Людмила Миколаївна*, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора з науково-організаційної роботи та міжнародних наукових зв'язків Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, завідувачка лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Президент Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці, і *Корольчук Микола Степанович*, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Київського національного торговельно-економічного університету, керівник осередку Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці в Київському національному торговельно-економічному університеті. Керівниками тематичної секції № 2 «Економічна психологія» виступили *Креденцер Оксана Валеріївна*, кандидат психологічних наук, доцент, старший науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці, і *Миронець Сергій Миколайович*, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Київського національного торговельно-економічного університету. У ролі керівників тематичної секції № 3 «Психологічні основи діяльності та підготовки фахівців для психологічного забезпечення діяльності організації» виступили *Терещенко Кіра Володимирівна*, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці, і *Вербицька Людмила Федорівна*, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Київського національного торговельно-економічного університету.

Під час конференції учасники дістали змогу відвідати різноманітні **майстер-класи**. Всього відбулося 9 майстер-класів, зокрема: майстер-клас «Психометрія в роботі з персоналом організацій: можливості психодіагностичного інструментарію» (Ведуча: *Ткалич Маріанна Григорівна*, доктор психологічних наук, професор кафедри психології та соціальної роботи Інституту підготовки кадрів Державної служби зайнятості України, член Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці); майстер-клас «Технологія управління конфліктами та конфліктними ситуаціями як передумова збереження психологічного здоров'я менеджерів освітніх організацій» (Ведуча: *Шевченко Антоніна*

Михайлівна, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту Комунального вищого навчального закладу Київської обласної ради «Академія неперервної освіти», член Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці); майстер-клас «Психологія перфекціонізму викладачів вищої школи» (Ведуча: *Грубі Тамара Валеріївна*, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Київського університету імені Бориса Грінченка, керівник осередку Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці в м. Києві); майстер-клас «Особливості

розробки електронного курсу для навчання персоналу в бізнес-організації» (Ведучий: *Паньковець Віталій*)

Леонідович, кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології факультету психології Київський національний університет імені Тараса Шевченка, бізнес-тренер Е-КОМ, член Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці); майстер-клас «Професійний вибір, або яка професія – моя?» (Ведучі: *Хоменко В'ячеслав Дмитрович* і *Чумаченко Ганна Сергіївна*, практичні психологи Центру педагогічних та психологічних досліджень Київського національного торговельно-економічного університету); майстер-клас «Від особистої приватності до приватної власності: соціально-психологічний практикум» (Ведуча: *Дембицька Наталія Миколаївна*, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України); майстер-клас «Виступати публічно!» (Ведуча: *Ворон Інна Валеріївна*, практичний психолог Центру педагогічних та психологічних досліджень Київського національного торговельно-економічного університету); майстер-клас «Чи готовий український бізнес іти шляхом різноманітності та інклюзивності?» (Ведуча: *Діденко Марина Сергіївна*, старший викладач ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, психолог, тренер ВБО «Точка опори», експерт з питань впровадження «політики рівності» на робочому місці, автор тренінгів з толерантності та недискримінації для різноманітних професійних груп, співавтор онлайн курсу «Залучайте найкращих: створюйте робочі місця без дискримінації», член Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці); майстер-клас «Психофізіологічна експертиза для

співробітників, зайнятих на роботах зі шкідливими умовами праці» (Ведучі: *Олександр Іванович Паршак*, науковий кореспондент лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, і *Олена Валеріївна Романова*, науковий кореспондент лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України).

Під час **закриття** конференції було підсумовано результати роботи тематичних секцій та майстер-класів, а також намічено плани майбутньої співпраці. Учасники конференції *постановили*: позитивно оцінити результати представлених на конференції наукових розробок з організаційної та економічної психології, зокрема, тих, які були спрямовані на дослідження психологічних технологій підготовки освітнього персоналу до розвитку організаційної культури в умовах соціальної напруженості; посилити співпрацю між науковими та освітніми інституціями з проблем організаційної та економічної психології; посилити представлення результатів розробки актуальних фундаментальних та прикладних проблем з організаційної та економічної психології у вітчизняних і зарубіжних наукових виданнях; підтримувати більш тісні контакти з зарубіжними фахівцями з організаційної та економічної психології; оперативно реагувати на потреби різних категорій фахівців та населення щодо отримання психологічної допомоги, зокрема, в рамках здійснення наукових та прикладних досліджень з організаційної психології військових організацій.

Учасники конференції роз'їхалися з живими спогадами про конференцію та прагненням і в подальшому проводити та відвідувати подібні акції.

Детально з електронною версією програми конференції та збірника, виданого за матеріалами конференції, можна ознайомитися на сайті Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України <http://www.inpsy.naps.gov.ua> та на сайті Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці www.uaorppp.com.ua.

У цілому, проведення XIII Міжнародної науково-практичної конференції з організаційної та економічної психології «Організаційна та економічна психологія в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку» дало поштовх осмисленню основних напрямків та здобутків розвитку організаційної та економічної психології в Україні, а також сприяло професійній та особистісній самореалізації учасників, зародженню нових ідей і встановленню професійних контактів.

Науковий та організаційний комітети конференції висловлюють **подяку** Міністерству освіти і науки України, Національній академії педагогічних наук України, Інституту психології імені Г.С. Костюка, Київському національному торговельно-економічному університету, кафедрі психології Київського національного торговельно-економічного університету, Українській Асоціації організаційних психологів та

психологів праці і Центру організаційної та економічної психології, а також усім учасникам за організацію та проведення конференції.

Детально з електронною версією програми конференції Ви можете ознайомитися на сайті Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України <http://psychology-naes-ua.institute> та на сайті Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці www.uaorppp.com.ua.

3. III Школа

«Психологія науково-дослідної діяльності» для підготовки аспірантів і докторантів

В 2017-2018 році за ініціативою Виконавчої дирекції УАОППП була продовжена робота щодо організації та проведення Школи для підготовки аспірантів і докторантів «Психологія науково-дослідної діяльності».

Школа організована Українською Асоціацією організаційних психологів та психологів праці (УАОППП) спільно з лабораторією організаційно та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України з метою підвищення рівня професійної підготовки аспірантів і докторантів.

Керівники III школи: Л.М. Карамушка, член-кор. НАПН України, доктор психологічних наук, професор, О.В. Креденцер, кандидат психологічних наук, доцент.

Програма навчання складається з чотирьох навчальних сесій.

Перша навчальна сесія «Підготовка теоретичної частини наукового дослідження» включає такі питання: 1) загальний дизайн наукового

дослідження; 2) завдання та структура теоретичної частини наукового дослідження; 3) літературні джерела (види літературних джерел, основні джерела пошуку, вимоги до оформлення); 4) теоретичні методи дослідження; 5) основні підходи до представлення результатів теоретичного аналізу проблеми; 6) науковий стиль написання текстів, основні маркери наукових текстів та ін.

Під час другої навчальної сесії «Проведення емпіричних наукових досліджень з психології» були розкриті наступні питання: 1) загальні основи підготовки констатувального етапу дослідження; 2) комплекс методів емпіричного дослідження; 3) формування вибірки емпіричного дослідження та технологія збору емпіричних даних; 4) Обробка результатів дослідження за допомогою програми SPSS та ін.

Під час проведення *третьої навчальної сесії «Методологія підготовки формульованого експерименту»* було розглянуто такі основні питання: 1) загальний дизайн побудови формульованого етапу дослідження; 2) Сутність технологічного підходу та його структура; 3) Інформаційно-сміслові, діагностичні та корекційно-розвивальні методи навчання; 4) Основні інтерактивні техніки; 5) Обробка результатів дослідження за допомогою програми SPSS та ін.

Четверта навчальна сесія «Підготовка та написання наукових публікацій. Підготовка наукових презентацій. Сучасні виклики вченого: наукометрія, цитування, профілі вчених тощо» містить наступні питання:

1) основні види наукових публікацій в психології; 2) дизайн та структура написання теоретичних та емпіричних наукових статей та тез; 3) підготовка наукових презентацій PowerPoint; 4) створення особистісного профілю вченого в Google Scholar. Створення бібліотеки в особистісному профілі Google Scholar. Цитування. Н-індекс. та ін.

Загальна кількість навчальних годин - 108 год.

Основними формами роботи під час розгляду та аналізу матеріалу були: міні-лекція; аналіз текстів дисертацій; аналіз документів; виконання творчого завдання; аналіз інтернет-ресурсів та ін.

Очні навчальні сесії були поєднані із *індивідуальними творчими та практичними завданнями*, які учасники сесії виконували і міжсесійний період.

Учасниками школи були аспіранти та докторанти лабораторії та члени УАОППП. По закінченню навчання учасники отримали сертифікати. Навчання у школі викликало велику зацікавленість в її учасників.

4. НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ СЕМІНАРИ УАОППП "ТЕХНОЛОГІЇ РОБОТИ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ПСИХОЛОГІВ"

4.1. Науково-практичний семінар «Практика формування команд в українських компаніях» (8 лютого 2018 р., м. Київ)

Організатори семінару: Українська Асоціація організаційних психологів та психологів праці (УАОППП); лабораторія організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України.

Семінар провела: Ковальчук Олена Миколаївна, бізнес-тренер, член Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці.

На семінарі були розглянуті такі питання: поняття про команду, основні етапи її створення (за Б. Такменом); основні проблеми, що існують на етапах створення команди в бізнес-структурах; технології розвитку

команди; аналіз кейсів із заданої проблеми, виконання практичних вправ з обговоренням результатів виконання.

Тема семінару викликала жваву дискусію в учасників семінару і, без сумніву, стимулювала до подальших роздумів, ідей, навчання.

Дякуємо Олені Ковальчук за можливість цікавого професійного спілкування.

4.2. Науково-практичний семінар «Профілактика професійного вигорання в організації»

(22 лютого 2018 р., м. Київ)

22 лютого 2018 р. в Університеті «КРОК» відбувся науково-практичний семінар «Профілактика професійного вигорання в організації».

Організаторами семінару виступили партнерські організації: Лабораторія організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України; Українська Асоціація організаційних психологів та психологів праці (УАОППП); Кафедра психології Університету «КРОК»; Клуб успішних викладачів «TeachWell».

Семінар був задуманий та реалізований як спільний захід організацій-партнерів з метою, зокрема, аналізу та осмислення актуальних психологічних проблем сучасних організацій та пошуку підходів до їх вирішення. В основу семінару була покладена ідея розробки та впровадження сучасних технологій роботи психолога в організації.

Ведуча семінару: Ковальчук
Олена Миколаївна -
організаційний та HR
консультант, бізнес-тренер, член
Української Асоціації
організаційних психологів та
психологів праці, науковий
кореспондент лабораторії
організаційної та соціальної
психології Інституту психології
імені Г.С.Костюка НАПН
України.

На семінарі були розглянуті такі питання: 1) поняття та симптоми професійного вигорання; 2) причини професійного вигорання (індивідуальні та організаційні) у викладачів, HR та керівників; 3) діагностика професійного вигорання у себе та колег; 3) міфи про професійне вигорання та відновлення; 4) практики для індивідуального

відновлення й профілактики; 5) організаційні практики для профілактики вигорання; 6) навички, які дозволяють не вигорати (встановлення пріоритетів та кордонів; гнучке планування; сфокусоване виконання роботи; емоційно грамотна комунікація; продуктивний конфлікт; співробітництво в команді тощо) та ін.

На семінарі переважали інтерактивні форми роботи (міні-лекції, психологічні практикум, демонстрація та аналіз відео-сюжетів, релаксаційні вправи та ін.).

Тема та форми роботи були позитивно оцінені учасниками семінару (викладачами вишів, психологам-консультантами, науковцями, аспірантами та ін.).

Дуже дякуємо Олені Ковальчук та Ірині Сингаївській за співпрацю...

4.3. Науково-практичний семінар

«Психологічні технології підготовки освітнього персоналу до розвитку організаційної культури в умовах соціальної напруженості»

(30–31 березня 2018 р., м. Львів)

30–31 березня 2018 року в Національному університеті «Львівська політехніка» відбувся науково-практичний семінар «Психологічні технології підготовки освітнього персоналу до розвитку організаційної культури в умовах соціальної напруженості» (у рамках серії науково-практичних семінарів «Технології роботи організаційних психологів»).

Організаторами семінару виступили Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України (лабораторія організаційної та соціальної психології), Національний університет «Львівська політехніка» (Інститут права та психології, кафедра теоретичної та практичної психології), Українська Асоціація організаційних психологів та психологів праці (УАОППП) та осередок УАОППП у м. Львові.

Головою науково-організаційного комітету семінару був *Максименко Сергій Дмитрович*, академік-секретар Відділення психології, вікової фізіології та дефектології НАПН України, доктор психологічних наук, професор, директор Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, дійсний член НАПН України, Президент ВГО «Товариство психологів України». **Членами науково-організаційного комітету** були: *Карамушка Людмила Миколаївна*, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора з науково-організаційної роботи та міжнародних наукових зв'язків Інституту

психології імені Г.С. Костюка НАПН України, завідувачка лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Президент Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці, *Ортинський Володимир Львович*, доктор юридичних наук, професор, директор Інституту права та психології Національного університету «Львівська політехніка», *Варій Мирон Йосипович*, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної та практичної психології Національного університету «Львівська політехніка», і *Сняданко Ірина Ігорівна*, доктор психологічних наук, доцент, доцент кафедри теоретичної та практичної психології Національного університету «Львівська політехніка», керівник осередку Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці у м. Львові.

У семінарі брали участь очно та заочно близько 40 науковців, педагогів, практиків та студентів з різних регіонів України (Києва, Харкова, Кам'янця-Подільського, Львова, Дніпра, Запоріжжя, Сум, Хмельницького, Полтави, Луцька тощо).

На **відкритті** з вітальним словом виступили *Максименко Сергій Дмитрович*, академік НАПН України, доктор психологічних наук, професор, академік-секретар Відділення психології, вікової фізіології та дефектології НАПН України, директор Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Президент ВГО «Товариство психологів України», *Ортинський Володимир Львович*, доктор юридичних наук,

професор, директор Інституту права та психології Національного університету «Львівська політехніка», *Варій Мирон Йосипович*, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної та практичної психології Національного університету «Львівська політехніка», *Карамушка Людмила Миколаївна*, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора з науково-організаційної роботи та міжнародних наукових зв'язків Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, завідувачка лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Президент Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці.

Робота семінару складалася із **чотирьох презентаційних сесій**. На **презентаційній сесії № 1** були представлені такі доповіді: «Світоглядні технології пізнання як методологічні процедури суспільної взаємодії» (*Максименко Сергій Дмитрович*, академік НАПН України, доктор психологічних наук, професор, академік-секретар Відділення психології, вікової фізіології та дефектології НАПН України, директор Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Президент ВГО «Товариство психологів України», «Роль організаційної культури освітніх організацій у подоланні соціальної напруженості» (*Карамушка Людмила Миколаївна*, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора з науково-організаційної роботи та міжнародних наукових зв'язків Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, завідувачка лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Президент Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці), «Сучасні проблеми управління навчальним процесом у вищих навчальних закладах України в умовах соціальної напруженості» (*Варій Мирон Йосипович*, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної та практичної психології Національного університету «Львівська політехніка»), «Психологічне безпечне освітнє середовище: сутність та умови створення» (*Бондарчук Олена Іванівна*, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології управління Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»), «Формування самоконтролю менеджерів для покращення взаємодії з персоналом організації» (*Сняданко Ірина Ігорівна*, доктор психологічних наук, доцент, доцент кафедри теоретичної та практичної психології Національного університету «Львівська політехніка», керівник осередку УАОППП у м. Львові), «Організаційно-психологічні умови формування професійної толерантності майбутніх керівників загальноосвітніх навчальних закладів» (*Брюховецька Олександра Вікторівна*, кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри

психології та особистісного розвитку ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»).

Презентаційна сесія № 2 включала такі презентації: «Роль міжетнічної взаємодії в освітньому середовищі в умовах соціальної напруженості» (*Семенів Наталя Миронівна*, кандидат психологічних наук, доцент кафедри теоретичної та практичної психології Національного університету «Львівська політехніка»), «Внутрішньоорганізаційне підприємництво в освітніх організаціях: психологічний аспект» (*Креденцер Оксана Валеріївна*, кандидат психологічних наук, доцент, старший науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці), «Роль організаційної культури у формуванні конкурентоспроможності особистості» (*Баранюк Назарій Ігорович*, асистент кафедри теоретичної та практичної психології Національного університету «Львівська політехніка» *Гоца Васирина Михайлівна*, асистент кафедри теоретичної та практичної психології Національного університету «Львівська політехніка»), «Толерантність освітнього персоналу як детермінанта організаційної культури закладів освіти в умовах соціальної напруженості» (*Терещенко Кіра Володимирівна*, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці), «Психологічні особливості конкурентоспроможності працівників банківських організацій» (*Калин Романна Юріївна*, аспірант кафедри теоретичної та практичної психології Національного університету «Львівська політехніка»).

На **презентаційній сесії № 3** увазі учасників семінару були представлені доповіді: «Застосування арт-методів в розвитку організаційної культури освітнього закладу в умовах соціальної напруженості» (*Березовська Лариса Іванівна*, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Мукачівський державний університет), «Особливості організаційної культури майбутніх практикуючих психологів в умовах соціальної напруженості» (*Волошина Неоніла Вікторівна*, кандидат психологічних наук, доцент кафедри теоретичної та практичної психології Національного університету «Львівська політехніка»), «Збереження здорової самооцінки працівників освіти в умовах соціальної напруженості» (*Горошкевич Надія Євгенівна*, старший викладач кафедри теоретичної та практичної психології НУ «Львівська політехніка»), «Особливості професійної мобільності в діяльності науково-педагогічного персоналу вищої школи» (*Грубі Тамара Валеріївна*, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Київського університету імені Бориса Грінченка), «Психологічні умови розвитку толерантності до

невизначеності персоналу організацій в умовах соціальної напруженості» (*Івкін Володимир Миколайович*, кандидат психологічних наук, доцент, старший науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці), «Психологічна підтримка онкохворих дітей в рамках проекту «Життя в хворобі»» (*Карамушка Тарас Вікторович*, кандидат психологічних наук, асистент кафедри соціальної роботи Київського національного університету імені Тараса Шевченка), «Психологічна підготовка персоналу організацій до прийняття управлінських рішень в умовах соціальної напруженості» (*Ковальчук Олександр Сергійович*, науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці), «Теоретичний аналіз особливостей професійної діяльності персоналу оперативно-рятувальної служби цивільного захисту державної служби України з надзвичайних ситуацій» (*Ковровський Юрій Григорович*, кандидат психологічних наук, начальник науково-дослідного відділу Інституту державного управління у сфері цивільного захисту), «Реалізація менеджерами освітніх організацій традиційних та інноваційних стилів управління» (*Клочко Алла Олексіївна*, кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти), «Особливості корупціогенної організаційної культури та її вплив на співробітників в умовах соціальної напруженості» (*Лозинський Олег Михайлович*, старший викладач кафедри теоретичної та практичної психології НУ «Львівська політехніка»), «Психологічна адаптація та преадаптація студентів в умовах соціальної напруженості» (*Новікова Жанна Михайлівна*, асистент кафедри теоретичної та практичної психології Національного університету «Львівська політехніка»), «Проблематика підтримання психічного здоров'я працівника на робочому місці в організації в умовах соціальної напруженості» (*Романець Зоя Олексіївна*, кандидат психологічних наук, доцент кафедри теоретичної та практичної психології Національного університету «Львівська політехніка»).

Презентаційна сесія № 4 включала в себе такі презентації: «Зміни в поведінці та діяльності педагогічних працівників в умовах соціальної напруженості» (*Білозерська Світлана Іванівна*, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка), «Розвиток особистісних якостей, важливих для соціальної активності молоді» (*Карамушка Маргарита Ігорівна*, аспірантка кафедри психології розвитку Київського національного університету імені Тараса Шевченка), «Психологічні особливості професійного стресу керівників структурних підрозділів вищого

навчального закладу в умовах соціальної напруженості» (*Курця Денис Іванович*, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри психології освіти, заступник декана з навчально-методичної роботи факультету корекційної та соціальної педагогіки і психології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка), «Розвиток креативного потенціалу організацій в умовах соціальної напруженості» (*Лагодзінська Валентина Іванівна*, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці), «Проблема громадського психічного здоров'я в умовах соціальної напруженості» (*Легендзевич Галина Ярославівна*, старший викладач кафедри теоретичної та практичної психології Національного університету «Львівська політехніка»), «Психолого-педагогічна корекція асоціальної поведінки реабілітації неповнолітніх в умовах соціальної напруженості» (*Макаренко Стефанія Стефанівна*, кандидат психологічних наук, доцент кафедри теоретичної та практичної психології Національного університету «Львівська політехніка»), «Психологічні особливості розвитку Я-образу вчителя в умовах соціальної напруженості» (*Прокopenко Олена Антонівна*, старший викладач кафедри психології управління Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»), «Особливості реалізації програми економіко-психологічного активного навчання з оптимізації економічного самовизначення студентської молоді» (*Сич Василь Михайлович*, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка), «Особливості вибору засобів попередження та управління конфліктами у педагогічному колективі» (*Чаусова Тетяна Володимирівна*, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології та особистісного розвитку ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»).

Після завершення семінару було прийнято рішення про те, що необхідно позитивно оцінити результати наукових досліджень, які здійснюються в рамках виконання наукової теми, за якою відбувся науково-практичний семінар і відмітили доцільність їхнього практичного впровадження в діяльності освітніх організацій.

У рамках семінару прийнято рішення про укладання угоди між Інститутом психології імені Г.С. Костюка (лабораторія організаційної та соціальної психології), Українською Асоціацією організаційних психологів і психологів праці та Національним університетом «Львівська політехніка» (кафедра теоретичної та практичної психології), а також підкреслено необхідність продовження співпраці між названими інституціями з використанням нових форм роботи (літні та зимові школи, спільні наукові дослідження, публікації тощо).

Під час **закриття** семінару було проведено засідання членів УАОППП, на якому обговорювалися стратегії подальшого співробітництва УАОППП з кафедрою теоретичної та практичної психології Національного університету «Львівська політехніка», визначалися напрямки подальшої діяльності осередку УАОППП у м. Львові і пропонувалося створення студентського осередку УАОППП в Національному університеті «Львівська політехніка» та ін.

Також оргкомітетом семінару була запропонована *цікава культурна програма* для його учасників: вони відвідали змістовну та насичену чудовою екскурсію «Відомі жінки Львова», Високий замок та багато інших історичних та культурних пам'яток Львова, активно поспілкувалися в затишних і неповторних львівських кав'ярнях.

Учасники семінару роз'їхалися з живими спогадами про подію та з прагненням і в подальшому проводити та відвідувати подібні акції.

У цілому, проведення науково-практичної «Психологічні технології підготовки освітнього персоналу до розвитку організаційної культури в умовах соціальної напруженості» (у рамках серії науково-практичних семінарів «Технології роботи організаційних психологів»)

дало поштовх осмисленню основних напрямків та здобутків розвитку організаційної та економічної психології в Україні, а також сприяло професійній та особистісній самореалізації учасників, зародженню нових ідей і встановленню професійних контактів.

Науково-організаційний комітет семінару висловлює **подяку** Національній академії педагогічних наук України, Інституту психології імені Г.С. Костюка, Національному університету «Львівська політехніка» і кафедрі теоретичної та практичної психології Національного університету «Львівська політехніка», лабораторії організаційної та соціальної психології

Інституту психології імені Г.С. Костюка, а також усім учасникам за організацію та проведення семінару.

4.4. Науково-практичний семінар «Психологічні підходи у роботі з персоналом комерційних компаній, HR менеджмент» (22 жовтня 2018 р., м. Київ)

22 жовтня 2018 р. в лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України відбувся семінар на тему "Психологічні підходи у роботі з персоналом комерційних компаній, HR менеджмент. Семінар провела досвідчений HR директор ІТ-компанії "Helios Technologies", науковий кореспондент Інституту Тетяна Чиркова.

Організаторами семінару виступила лабораторія організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України та Українська Асоціація організаційних психологів та психологів праці (УАОППП). Предметом аналізу виступило ряд актуальних проблем роботи психолога в сфері бізнесу:

1. Ким є психолог у комерційній компанії?
2. Функції психолога в комерційній організації:
3. Труднощі у роботі для психолога у комерційній організації

4.Професійна кар'єра та професійне становлення психолога в комерційній організації та ін.

Відбулася активна дискусія учасників семінару щодо таких питань:

-Чи потрібно психологу поєднувати психологічні освіти з освітою в тій сфері бізнесу, де він працює?;

-Чи це потрібно і чи це реально для психолога бути обізнаним не лише в сфері психології, але і суміжних сферах (менеджменті, економіці, трудовому законодавстві, різноманітними комп'ютерними тощо)?

-Як психологу зацікавити керівництво і персонал бізнес-структур своєю роботою та подолати бар'єри недовіри?;

-Як тримати "рівновагу" між інтересами компанії та інтересами персоналу, конкретної людини?;

-Як психолог може "олюднити" прагматичну спрямованість бізнесу?;

-За яким умов психолог може успішно виконувати професійні ролі в бізнес-структурах (бізнес-тренера, ректруктера, спеціаліста з мотивації та адаптації, коуча, консультанта з корпоративних комунікацій та ін.)?;

- Які етичні проблеми можуть виникати перед психологом у бізнес-структурах, наприклад, під

час "хантингу" (активного пошуку працівників для компанії, включаючи його "вербовку", переманювання з інших організацій?);

-Які ступені в професійній кар'єрі доступні психологу і хто має їх створювати?;

-Чи потрібні один одному представники академічної та прикладної психології в сфері бізнесу?;

-Які форми взаємодії є доцільними для ефективної професійної взаємодії психологам, які працюють в академічній та прикладній сферах бізнесу? та ін.

Що останнього, то слід сказати, що, як свідчить досвід роботи лабораторії та УАОППП, самі такі семінари можуть бути служити однією із активних форм професійного "порозуміння" та збагачення психологів двох напрямків, які працюють в сфері організаційної психології та сфері психології бізнесу...

Приєднуйтеся до нас...

5. НАУКОВІ ПОДІЇ ЗА КОРДОНОМ

5.1. Про участь у симпозиумі «Digitization: The role of Work and Organizational Psychology in developing 21st century competencies and organizations'»

(22-23 березня 2018 р., м. Париж)

22-23 березня 2018 року в м. Париж відбувся симпозиумі «Комп'ютеризація: роль психології праці та організаційної психології у розвитку людських компетенцій та організацій у 21-му столітті», в якому прийняла участь Л.М. Карамушка, Президент УАОППП. Симпозиум було організовано та проведено Європейською мережею організаційних психологів та психологів праці (European Network of Organizational and Work Psychologists, ENOP).

На Симпозиумі було зазначено, що технологічні розробки під загальною назвою «комп'ютеризація» матимуть суттєвий вплив на те, як ми живемо та працюємо. Які компетенції потрібні людям, щоб найкраще використовувати ці нові можливості? Яким чином ці нові системи повинні розроблятися, щоб люди могли максимально ефективно взаємодіяти з ними, і які компетенції розробники систем повинні мати, щоб це сталося? Як слід враховувати ці розробки при проектуванні організацій та колективів, а також при створенні робочих місць? На симпозиумі «Комп'ютеризація: роль психології праці та організаційної психології у розвитку людських компетенцій та організацій у 21-му столітті» були проаналізовані нароби психології праці і організаційної психології, необхідні для вирішення цих завдань, а також те, що політики очікують від психології праці та організаційної психології, щоб приймати обґрунтовані рішення щодо

майбутнього розвитку та використання цифрових технологій. В результаті дискусій були визначені наступні кроки для того, щоб ENOP відігравав більш активну роль у прийнятті рішень щодо комп'ютеризації. Симпозіум складався з трьох частин.

Перша частина симпозіуму була присвячена обговоренню сучасних наробок психології праці та організаційної психології у зв'язку з існуючими вимогами до компетенцій працівників та до проектування систем та організацій внаслідок посилення комп'ютеризації праці. Драгос Ілієску (Dragos Iiescu) та Корнеліус Кьоніг (Cornelius König) представили вражаючі висновки про те, як нові технології змінюють відбір і оцінювання персоналу, і який вплив це може мати на компетенції самих психологів праці і організаційних психологів.

Презентації, представлені у **другій частині** симпозіуму, були зосереджені на виробленні політики щодо впливу комп'ютеризації на працівників та організації, а також на ролі психології праці та організаційної психології у виробленні цієї політики.

Третя частина симпозіуму включала роботу в малих групах та пленарне обговорення запропонованих майбутніх дій ENOP відносно комп'ютеризації праці. Перша група обговорювала, як комп'ютеризація змінює професію психологів праці і організаційних психологів та як вони можуть реагувати на трансформації, наприклад, через зміну навчальних

програм для психологів праці і організаційних психологів. Друга група обговорювала можливості психологів праці і організаційних психологів у наданні допомоги при визначенні компетенцій для комп'ютеризованого майбутнього. Третя група розглядала можливості психологів праці і організаційних психологів у моніторингу змін, що відбуваються в комп'ютеризованому світі, і яким чином психологи можуть стати учасниками дискусії щодо людино-центристського підходу до комп'ютеризації.

5.2. Участь членів УАОППШ у III-му Польському конгресі з організаційної психології

(24-25 травня 2018 р., м. Люблін, Польща)

Співробітники, докторанти та аспіранти лабораторії організаційної та соціальної психології Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України (член-кор. НАПН України, доктор психологічних наук, проф. Карамушка Людмила, кандидат психологічних наук, доцент Креденцер Оксана, кандидат психологічних наук Терещенко Кіра, кандидат психологічних наук Лагодзінська Валентина, кандидат психологічних наук Ковровський Юрій, кандидат педагогічних наук Клочко Алла, кандидат психологічних наук Шевченко Антоніна, Ковальчук Олександр, Баранова Вікторія, Заїка Інна, Снігур Юля) взяли участь у III-му конгресі з організаційної психології (24-25 травня 2018 р., м. Люблін, Польща).

Конгрес було організовано Польською Асоціацією організаційної психології, давнім зарубіжним партнером лабораторії та Інституту.

Представлено 4 усних та 6 постерних доповідей з актуальних психологічних проблем діяльності сучасних організацій опубліковано 10 тез виступів.

Встановлено нові контакти, визначено нові напрямки наукових досліджень та психологічних практик у сфері організаційної психології, подальшого професійного вдосконалення організаційних психологів.

Організація Конгресу передбачала цікаву культурну програму, зокрема, відкриття Конгресу відбувалось в люблінському старовинному замку та супроводжувалось цікавою концертною програмою за участю дитячого колективу, які виконували старовинні народні пісні, танці та постанови.

Участь в науковому форумі за кордоном це не лише безпосередньо наукове спілкування та презентація свої наукових розробок міжнародній спільності, це ще і знайомство з країною, з її історичною та культурною спадщиною...

На цей раз члени Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці, учасники Польського конгресу з організаційної психології познайомились із столицею Польщі, Варшавою... Зокрема, з її унікальною частиною - вулицею Krakowskie Przedmieście (Краківське Передмістя), де знаходиться Польська Академія Наук, Варшавський університет,

Президентський Палац, багато історичних пам'ятників, більшість із яких відносяться до 17-18 століття...

Кульмінацією знайомства з Варшавою стало відвідування Старе Місто (Stare Miasto), історичного району Варшави, який внесено у Список світової спадщини ЮНЕСКО, як винятковий приклад майже повного

відновлення єдиного архітектурного ансамблю та історичного періоду між XIII -XX століттями, який було тотально зруйновано в період Другої світової війни.

Координаторами поїздки виступили заступник директора з науково-організаційної роботи та міжнародних наукових зв'язків, зав. лабораторією організаційної та соціальної психології Інституту, проф. Карамушка Людмила та провідний науковий співробітник лабораторії доцент Креденцер Оксана.

5.3. Про участь у засіданні координаційного комітету Європейської мережі організаційних психологів та психологів праці (European Network of Organizational and Work Psychologists, ENOP)

(28 вересня 2018 р., м. Париж)

28 вересня 2018 року в м. Париж відбулось чергове засідання координаційного комітету Європейської мережі організаційних психологів та психологів праці (European Network of Organizational and Work Psychologists, ENOP). В засіданні прийняла участь Л.М. Карамушка, Президент УАОППП, як член координаційного комітету ENOP та головний редактор ENOP бюлетеня.

На засіданні відбулося обговорення ряду актуальних питань діяльності ENOP. Серед найголовніших із них: підготовка ENOP симпозиуму, який відбудеться у березні 2019 року, з психологічних проблем діяльності персоналу в академічній (університетській сфері). Серед пріоритетних

питань симпозиуму були визначені такі: відбір персоналу, можливі траєкторії здійснення кар'єри, робота молодих

вчених і тих, хто уже захистив дисертацію, введення змін в університетах, виникнення напруженості, гендерні проблеми, мотивація навчання студентів, необхідні зміни у розробці та реалізації політики університеті... Тобто, ті ж самі проблеми, які турбують і нас, фахівців, які працюють в академічній сфері в Україні. Кожна країна представить свої результати аналізу цієї проблеми, і я, в, тому числі.

Також на засіданні мова йшла про спільні проекти, розробка стандартів підготовки фахівців у сфері організаційної психології, майбутні конференції, конгреси тощо.

6. ФАХОВІ ВИДАННЯ МОН УКРАЇНИ

5.1. Науковий журнал

«Організаційна психологія. Економічна психологія»

Головні редактори журналу:

Максименко С.Д., Карамушка Л.М.

Відповідальний секретар: Креденцер О.В.

Засновники наукового журналу є Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України та Українська Асоціація організаційних психологів та психологів праці.

Науковий журнал зареєстровано як друкований засіб масової інформації (Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації - серія КВ № 9340 від 15.11.2004 р.).

Науковий журнал «Організаційна психологія. Економічна психологія» проіндексовано у міжнародних наукометричних базах: INDEX COPERNICUS (IC) (з 2015 р.), GOOGLE SCHOLAR (з 2016 р.).

Науковий журнал внесено до *Переліку наукових фахових видань МОН України з психології* (Наказ № 528 МОН України від 28 квітня 2015 р.). Журналу присвоєно Міжнародний стандартний серійний номер (InternationalStandardSerialNumber) - ISSN2411-3190 (від 23 квітня 2015 року).

У науковому журналі публікуються результати досліджень фахівців високого кваліфікаційного рівня з різних регіонів України та з-за кордону, що відображають інноваційні науково-прикладні напрями організаційної та економічної психології.

Видання наукового журналу «Організаційна психологія. Економічна психологія» сприятиме розвитку цього напрямку психологічної науки в Україні, посиленню співпраці представників академічної та прикладної психології, впровадженню наукових розробок у практику.

З вимогами до оформлення статей, а також архіви всіх номерів можна подивитися на сайті журналу: <http://www.orgpsy-journal.in.ua/info/8/>.

**5.2. ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЇ»
Т.1. Організаційна психологія. Економічна психологія.
Соціальна психологія.**

Головний редактор: дійсний член НАПН України, доктор психол. наук, професор С.Д. Максименко

Відповідальний редактор тому: Карамушка Л.М., член-кореспондент НАПН України, доктор психол. наук, професор;

Редакційна рада тому: Терещенко К.В. (заступник відповідального редактора тому), кандидат філос. наук, доцент; Івкін В.М., кандидат психол. наук, доцент; Ковальчук О.С.; Креденцер О.В., кандидат психол. наук, доцент; Лагодзінська В.І., кандидат психол. наук; Терещенко К.В., кандидат психол. наук.

У збірці представлено роботи, що стосуються широкого кола проблем економічної, організаційної та соціальної психології.

Розраховано на фахівців, для яких проблеми економічної, організаційної та соціальної психології становлять науковий та практичний інтерес.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія КВ № 17847-6693ПР від 10.06.2011

Збірник внесено до Переліку наукових фахових видань України в галузі психологічних наук (Наказ МОН України № 1021 від 7.10.2015 р.)

З вимогами до оформлення статей, а також архіви всіх номерів можна подивитися на сайті журналу: <http://www.apppsychology.org.ua/>

Вимоги до оформлення статей

1. УДК.
2. Ініціали, прізвище автора (авторів).
3. Назва статті.
4. Приймаються статті *українською* та *англійською* мовами.
5. Ініціали, прізвище автора, назва статті *українською мовою*.
Анотація українською мовою (10-12 строчок) - речення у формі висновків по дослідженню. Ключові слова українською мовою (6-10 слів).
6. Ініціали, прізвище автора, назва статті *російською мовою*.
Анотація російською мовою (10-12 строчок) - речення у формі висновків по дослідженню. Ключові слова російською мовою (6-10 слів).
7. **Текст статті** із дотриманням структури статті (жирним виділити кожен пункт у структурі статті).

Статті повинні відповідати вимогам Постанови Президії ВАК України від 15.01.03 р. № 7-05/1 з урахуванням таких необхідних елементів:

- постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями;
- аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання цієї проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується запропонована стаття;
- мета статті (постановка завдання);
- виклад основного матеріалу і результатів дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;
- висновки з даного дослідження і перспективи подальших досліджень з цього напрямку.

8. **Обсяг статті** від 12 сторінок формату А4. Шрифт Times New Roman 14 пт. Стиль «Обычный»; інтервал 1,5; абзацний відступ – 1,25 см.; вирівнювання – по ширині. Розміри полів: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє – 20, нижнє – 20 мм. Граничні розміри таблиць та малюнків у тексті (104x170) мм², назву таблиці розміщувати над таблицею. Мінімальний розмір шрифту таблиць – 8 пт. Малюнки виконуються по можливості векторною графікою. Сканування малюнків виконується з роздільною здатністю 300 dpi зберігається у форматі TIF (IBM PC). Підпис розміщувати під малюнком з позначенням «Рис. ». Файл зберігати у форматах RTF, ODT або DOC. Ім'я файлу подавати транслітерацією, як прізвище автора (авторів), наприклад, Petrenko (-Kovalchuk).

Елементи заголовку: шифр УДК у першому рядку зліва, без абзацного відступу; наступний абзац – ініціали та прізвище автора (авторів); наступний абзац – назва статті. Далі приводяться текст анотації та ключові слова українською та російською мовами.

У тексті не допускається вирівнювання пропусками (для цього використовуються параметри абзацу, положення символів табулювання). У тексті використовується дефіс «-», який не відділяється пропусками та тире «-», яке відділяється з обох сторін пропусками.

Посилання на використані в тексті джерела робляться за зразком: [2, с. 364-367; 5, с. 127; 7-9; 12], де перше число – номер джерела в списку використаних джерел, число після коми – номер сторінки (діапазон сторінок задається через дефіс), декілька джерел відділяються крапкою з комою [1; 4; 6] або дефісом. Зноски допускаються лише коментарів у тексті. Зноска створюється через меню програми – Вставка-Сноска... (обычная, автоматическая).

9. **Список використаних джерел** (оформлений відповідно до останніх вимог).

У кінці статті подається текст: «Список використаних джерел» – по центру.

Список використаних джерел подається за вимогами ВАК (Бюлетень ВАК

України, №3, 2008, С. 9-13). У списку слід розрізняти тире (alt+0150) та дефіс, наприклад, ... – 1986. – Т. 7, № 6. – С. 79-83.

10. **Транслітераційний переклад списку використаних джерел** робиться редакційною колегією. **Увага!!!** Обсяг додається до загальної кількості сторінок.
11. **Відомості про автора українською і англійською мовами:** прізвище, ім'я, по батькові; ступінь, звання, посада, місце роботи, ВНЗ, місто, країна.
12. Телефон, електронна адреса для зв'язку.
13. **Реферат на статтю** у вигляді розширеної анотації (25-30 строчок).
14. Автори без наукового ступеня подають **ОБОВ'ЯЗКОВО рецензію на статтю** наукового керівника (доктора/кандидата наук).

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ СТАТТІ

УДК

Прізвище І.Б.

НАЗВА СТАТТІ

Прізвище І.Б. Назва статті. Анотація українською мовою (10-12 строчок).

Ключові слова: 6-10 слів.

Фамилия И.О. Название статьи. Аннотация статьи на русском языке (10-12 строчек).

Ключевые слова: 6-10 слов.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями;

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання цієї проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується запропонована стаття;

Мета статті (постановка завдання);

Виклад основного матеріалу і результатів дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;

Висновки.

Перспективи подальших досліджень з цього напрямку.

Список використаних джерел

Spisok vikoristanih dzherel (*робить редакційна колегія*)

Розширена анотація англійською мовою (*робить редакційна колегія на основі реферату*)

Відомості про автора

Прізвище, ім'я, по-батькові, вчена ступінь, вчене звання, посада, установа, місто проживання, країна проживання (*українською мовою*).

Прізвище, ім'я, по-батькові, вчена ступінь, вчене звання, посада, установа, місто проживання, країна проживання (*англійською мовою*).

Тел.:

E-mail:

РЕФЕРАТ

Прізвище І.Б.

Назва статті

Текст реферату (25-30 строчок).

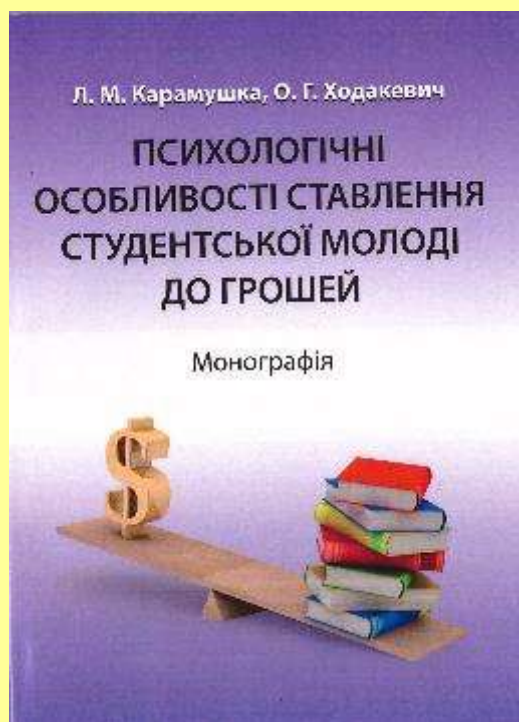
Ключові слова: 6-10 слів.

7. НОВІ ПУБЛІКАЦІЇ ЧЛЕНІВ УАОППП

Карамушка Л. М., Ходакевич О. Г. Психологічні особливості ставлення студентської молоді до грошей : монографія / Л. М. Карамушка, О. Г. Ходакевич. - Київ : КНЕУ, 2017.- 200 с.

Монографію присвячено вивченню психологічних особливостей ставлення студентської молоді до грошей. Робота містить теоретичне обґрунтування, методичні засади та результати емпіричного дослідження із зазначеної проблеми. Проаналізовано сутність грошей та основні підходи до їх вивчення. Розкрито особливості ставлення особистості до грошей (як одного із видів економічного ставлення), проведено аналіз його структури та основних компонентів. Визначено психологічні особливості студентської молоді, роль формування у студентів ставлення до грошей як важливої складової економічної соціалізації, а також обґрунтовано чинники, які впливають на формування у студентів ставлення до грошей. Подано результати емпіричного дослідження психологічних особливостей ставлення студентів до грошей. Проаналізовано загальне ставлення студентів до грошей та оцінка ролі грошей у їх життєдіяльності. Визначено ставлення студентів до різних способів отримання грошей та до заробляння грошей. Висвітлено роль власної активності студентів та соціального середовища у формуванні їх ставлення до грошей. Розкрито роль вищих навчальних закладів у сприянні поєднання студентами навчання, роботи і заробляння грошей. Показано зв'язок ставлення студентської молоді до грошей з чинниками мезорівня та мікрорівня. Розроблено та апробовано тренінг «Психологічні особливості ставлення студентів до грошей».

Монографія розрахована на керівників та працівників вищої школи, студентів, організаційних та економічних психологів, науковців, а також усіх, хто цікавиться психологічними проблемами формування ставлення особистості до грошей.

Карамушка Л. М., Баранова В. А. Діагностичний інструментарій для вивчення організаційної культури позашкільних навчальних закладів : навчально-методичний посібник для слухачів очно-дистанційної форми навчання в системі післядипломної педагогічної освіти та студентів ВНЗ спеціальності «Управління навчальним закладом» / Л. М. Карамушка, В. А. Баранова. - К. : Педагогічна думка, 2017. - 76 с.

Навчально-методичний посібник присвячено висвітленню особливостей діагностики організаційної культури позашкільних навчальних закладів. Розробка містить методики для діагностики характеристик, типів і чинників організаційної культури позашкільних навчальних закладів, а також завдання для самостійної роботи й список використаної літератури.

Призначено викладачам вищої школи та інститутів післядипломної педагогічної освіти, керівникам і працівникам позашкільних навчальних закладів, а

також усім, хто цікавиться проблемами діагностики та розвитку організаційної культури освітніх організацій.

УАОПШ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 20
Жовтень 2018

УКРАЇНА

УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ПСИХОЛОГІВ ТА
ПСИХОЛОГІВ ПРАЦІ
Вул. Паньківська, 2, Київ-01033

(E-MAIL: lkarama01@gmail.com; uaoppp@online.ua)

(Т/Ф: (044) 288 07 19; Т/М: (095) 607 96 27)

www.uaoppp.com.ua

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Карамушка Людмила, д-р психол. н., проф. - *головний редактор*;
Креденцер Оксана, к. психол. н., доцент - *заступник головного редактора*;
Члени редакційної колегії:
Лагодзинська Валентина, к. психол. н.
Ковальчук Олександр
Терещенко Кіра, к. психол. н.
Івкін Володимир, к. психол. н., доцент